

Luisteren kun je leren!

Het belang van een goede luisterhouding (voor kinderen in de onderbouw)

Luisterhouding (auditieve concentratie)

Om goed te leren praten, lezen en schrijven, moet een kind goed kunnen luisteren. Een goedwerkend gehoor en een goede luisterhouding (auditieve concentratie) spelen hierbij een belangrijke rol. Auditieve concentratie is de aandacht kunnen richten op met het gehoor waarneembare informatie. Het gaat er hierbij om dat bepaalde belangrijke geluiden 'gefilterd' kunnen worden. Kinderen met een zwakke luisterhouding (auditieve concentratie) kunnen zich moeilijk afsluiten voor onbelangrijke geluiden en zijn snel afgeleid.

Auditieve vaardigheden

Het onderwijs wordt in toenemende mate geconfronteerd met kinderen met een zwakke luisterhouding in de onderbouw. Een zwakke luisterhouding heeft een negatieve invloed op de ontwikkeling van de auditieve vaardigheden. Deze auditieve vaardigheden zijn belangrijk voor het voorbereidende en aanvankelijke leesproces.

Auditieve concentratie: de aandacht kunnen richten op met het gehoor waarneembare informatie.

Auditieve discriminatie: het vermogen om geluiden, woorden en spraakklanken van elkaar te onderscheiden. Het kind kan het verschil horen tussen een hard of zacht, hoog of laag geluid, tussen de [s] en de [m], maar ook het verschil tussen spraakklanken die meer op elkaar lijken, zoals bijvoorbeeld de [b] en de [p].

Auditieve analyse: het op gehoor ontleden van een zin in woorden of een woord in lettergrepen of in de afzonderlijke spraakklanken ('hakken': zeilboot wordt zeil-boot en/of z-ei-l-b-oo-t).

Auditieve synthese: de opeenvolgende lettergrepen of klanken in de goede volgorde kunnen samenvoegen tot een woord ('plakken': bouw-hoek en/of b-ou-w-h-oe-k wordt bouwhoek).

Auditief geheugen: het kunnen onthouden van geluidsindrukken (en dus ook van spraakklanken, woorden en zinnen).

In groep 1 en 2 leren kinderen bij auditieve analyse de woorden in lettergrepen 'hakken'. Vanaf eind groep 2 leren kinderen m.b.t. de auditieve synthese zowel lettergrepen als letters aan elkaar te 'plakken' tot een woord.

Luistervaardigheid & de logopedist

De logopedist levert een belangrijke bijdrage aan het ontdekken, vaststellen en behandelen van problemen in de luistervaardigheid. Wanneer een kind bijvoorbeeld verwezen wordt omdat het moeite heeft met het begrijpen van mondelinge taal, zal de logopedist allereerst willen vaststellen of er sprake is van een luisterprobleem.

Door middel logopedische therapie kan het kind beter leren omgaan met de luisterproblemen. Enerzijds kunnen de **auditieve vaardigheden** worden **getraind**, anderzijds kunnen ook de **compenserende vaardigheden** worden **getraind**, waaronder het vermogen om visuele informatie te gebruiken (spraakafzien ofwel liplezen), de taalvaardigheid (woordenschattraining) en strategieën om mondelinge informatie beter te kunnen onthouden (in stukken splitsen, aantekeningen maken).

Tenslotte begeleidt de logopedist ook de omgeving van het kind: de leerkracht krijgt tips voor het duidelijk aanbieden van instructies en het verbeteren van de luistersituatie in de klas, de ouders krijgen aanwijzingen om thuis voor een rustige omgeving te zorgen.

Correspondentieadres

Schoolstraat 66
9581 GC Musselkanaal

Telefoon

06 - 539 77 217

Internet

www.logopedietotaal.nl

E-mail

info@logopedietotaal.nl

Locatie Meeden

Dorpshuis Meeden

Tussen Baide Meulens 16
9651 BW Meeden

Locatie Veendam

Sportcentrum Oxygym

Boven Oosterdiep 9
9641 JM Veendam

Locatie Wildervank

AhoedT

Nijveenlaan 25
9648 BE Wildervank

In dit nummer

Luisteren kun je leren!

Het belang van een goede luisterhouding (voor kinderen in de onderbouw).

Alles kids

Van alles over luisteren!

Belangrijke informatie

Afmeldingen voor behandelingen dient u **tenminste 24 uur** van tevoren door te geven. In geval van ziekte dient u 's ochtends tussen 8.00 en 8.30 uur af te melden bij de **behandelend logopedist**.

Uitzonderingen op bovengenoemde regels worden door de behandelend logopedist duidelijk aangegeven.

Vergeet u niet wijzigingen met betrekking tot uw zorgverzekeraar zo snel mogelijk door te geven aan de behandelend logopedist?

Wist u dat...

Heleen Folkers sinds kort gecertificeerd **Hanen-therapeut** is? Lees meer op www.logopedietotaal.nl.

Tips om een goede luisterhouding te stimuleren

Het goede voorbeeld geven

Als een kind merkt dat er goed naar hem/haar wordt geluisterd, zal het zelf ook goed naar anderen luisteren. Geef uw kind de tijd en de ruimte om zijn/haar verhaal te doen. Stel vooral open vragen (vragen die je niet met ja of nee kunt beantwoorden) aan uw kind.

Samen praten, voorlezen & spelletjes doen

Leer uw kind dat samen praten (een gesprek voeren) leuk is. Ga op dezelfde (oog)hoogte zitten als uw kind, maak voldoende oogcontact en maak duidelijk dat u luistert. Let er op dat u langzaam praat en niet te moeilijke zinnen maakt. **Door op interactieve wijze voor te lezen, stimuleert u de luisterhouding van uw kind. U kunt ook samen een spelletje doen.** Speelt u bijvoorbeeld memory, dan kunt u bij elk kaartje dat u omdraait, benoemen wat u ziet of iets aan uw kind vragen over de afbeelding die op het kaartje te zien is.

Effectieve instructies geven

1. Zorg dat u meent wat u zegt.
2. Geef geen bevelen in de vorm van een vraag. Spreek op zakelijke toon en hou het simpel en direct.
3. Vraag of zeg niet te veel tegelijk.
4. Let erop dat het kind alert is. Noem zijn/haar naam, maak oogcontact of til eventueel zijn/haar hoofd op zodat u zeker weet dat hij/zij luistert en u aankijkt als u iets vraagt.
5. Zorg dat er geen zaken zijn die uw kind afleiden als u het iets vraagt. Zet de radio, Cd-speler of televisie uit of wacht even.
6. Vraag uw kind te herhalen wat u heeft gezegd. Dit hoeft alleen als u de indruk heeft dat uw kind niet geluisterd heeft of het niet begrepen heeft.

Luisterspelletjes voor kinderen in de onderbouw

Logopediepraktijk Totaal heeft een aantal luisterspelletjes gebundeld. Niet alleen zijn deze spelletjes leuk om te doen, ze kunnen ook als voorbeeld dienen voor zelfbedachte spelletjes om de auditieve vaardigheden te trainen.

Inhoud

De luisterspelletjes trainen op speelse wijze de auditieve concentratie (luisterhouding), de auditieve discriminatie, de auditieve analyse en synthese, het auditief geheugen en het auditief taalbegrip.

Geïnteresseerd?

Bent u geïnteresseerd en wilt u het boekje (op A-4 formaat) met luisterspelletjes graag (digitaal) ontvangen?

Bel of mail ons: 06 - 539 77 217 of info@logopedietotaal.nl. Geef in uw e-mail aan dat u het boekje 'Luisterspelletjes voor kinderen in de onderbouw' wenst te ontvangen.

